سوئیچ شتاب قابل تنظیم با استفاده از دو نوع تحریک بر اساس تکنولوژی ممز (MEMS)

لقمان مولودزاده'، دانشجوی کارشناسی ارشد؛ سعید افرنگ'، استادیار؛ قادر رضازاده'، استاد

۱-دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر - دانشگاه ارومیه- ارومیه- ایران- I.moloudzade67@gmail.com ۲-دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر - دانشگاه ارومیه- ارومیه- ایران- s.afrang@urmia.ac.ir ۳-دانشکده فنی و مهندسی- دانشگاه ارومیه- ارومیه- ایران- g.rezazadeh@urmia.ac.ir

چکیده: در این مقاله طراحی و شبیهسازی ساختار جدیدی از سوئیچ میکرو ماشینی عمل کننده با شتاب، با قابلیت تنظیم برای شتاب موردنظر ارائه شده است. با استفاده از سوئیچ پیشنهادی امکان سنجش شتاب در محدوده بین میلی جی (g) الی نود جی میسر گردیده است. جهت تنظیم شتاب موردنظر در بازه ذکر شده از دو تحریک الکترواستاتیک شانهای و پیزوالکتریک استفاده شده است. از تحریک الکترواستاتیک شانهای، به علت رنج خطی بالای آن و تحریک پیزوالکتریک به علت دقت بالای تنظیم سوئیچ در شتابهای خیلی کم و عدم وجود پدیده پایین کش (pull in) بهره برده خطی بالای آن و تحریک پیزوالکتریک به علت دقت بالای تنظیم سوئیچ در شتابهای خیلی کم و عدم وجود پدیده پایین کش (pull in) بهره برده شده است. در ساختار پیشنهادی جهت جلوگیری از پدیده پایین کش از متوقف کننده در تحریک الکترواستاتیک استفاده شده است. در بخش شده است. در ساختار پیشنهادی جهت جلوگیری از پدیده پایین کش از متوقف کننده در تحریک الکترواستاتیک استفاده شده است. در بخش مده است. در ساختار پیشنهادی جهت جلوگیری از پدیده پایین کش از متوقف کننده در تحریک الکترواستاتیک استفاده شده است. در بخش مده است. در ساختار پیشنهادی جهت جلوگیری از پدیده پایین کش از متوقف کننده در تحریک الکترواستاتیک استفاده شده است. در بخش حدیک پیزوالکتریک معادلات حاکم بر جابجایی ناشی از تحریک پیزوالکتریک استخراج شده است. بر اساس طراحی انجام گرفته رزولوشن ساختار حدود ۱۰/۱۰ جی است. ولتاژ آستانه پایین کش برای تحریک لیزوالکتریک ۵۰ ولت و حداکثر ولتاژ تنظیم تحریک پیزوالکتریک ۵۸ ولت حدود ۱۰/۱۰ جی است. ولتاژ آستانه پایین کش برای تحریک الکترواستاتیک شانهای ۵۰ ولت و حداکثر ولتاژ تنظیم تحریک پیزوالکتریک ۵۸ ولت ساختار پیشنهادی بر اساس محاسبات انجام گرفته در نرمافزار اینتلیسویت (intellisuite) شده و نمودارهای حاصل از متلب مقایسه شده است.

واژههای کلیدی: سوئیچ، شتاب، سیستمهای میکرو الکترومکانیک، قابل تنظیم، تحریک الکترواستاتیک.

MEMS Based Tunable Acceleration Switch Using Two Type Actuators

Logman Moloudzade¹, MSc Student; Saeid Afrang², Assistant Professor; Ghader Rezazadeh³, Professor

1- Faculty of Electrical and Computer Engineering, Urmia University, Urmia, Iran, Email: 1.moloudzade67@gmail.com
 2- Faculty of Electrical and Computer Engineering, Urmia University, Urmia, Iran, Email: s.afrang@urmia.ac.ir
 3- Faculty of Engineering, Urmia University, Urmia, Iran, Email: g.rezazadeh@urmia.ac.ir

Abstract: In this paper design and simulation of a new tunable acceleration MEMS switch is proposed. Using the proposed switch, it is possible to measure the accelerations in the range between milli-g and 90g. To tune the desired acceleration switching, two actuators are used. These actuators are electrostatic comb drive and piezoelectric actuator. The electrostatic comb drive actuator operates in high linear range and the piezoelectric actuator can measure very low accelerations without pull in phenomenon. In the structure, the stopper is used to avoid pull in phenomenon due to the electrostatic actuation. In the piezoelectric actuator section, the governing equations for the deflection due to piezoelectric actuator is extracted. Based on design, the resolution is about 0.15g. The pull in voltage of electrostatic comb drive actuator is 50 volt and maximum voltage tuning of piezoelectric actuator is 85 volt. To verify, the proposed structure is first calculated using matlab software and then simulated using intellisuite software.

Keywords: Acceleration switch, MEMS, piezoelectric actuator, electrostatic actuator, tune, pull in.

تاریخ ارسال مقاله: ۱۳۹۷/۰۱/۲۳ تاریخ اصلاح مقاله: ۱۳۹۷/۰۴/۱۹، ۱۳۹۷/۰۷/۰۳ و ۱۳۹۷/۰۹/۰۶ تاریخ پذیرش مقاله: ۱/۱۱/۱۸ ۱۳۹۷/۱ نام نویسنده مسئول: سعید افرنگ نشانی نویسنده مسئول: ایران- ارومیه- پردیس نازلو- دانشگاه ارومیه- دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر.

۱– مقدمه

تکنولوژی میکروماشینینگ در دهههای اخیر رشد چشمگیری در شاخههای مختلف علمی و صنعتی داشته است [۲۷-۱]. سوئیچ عمل کننده با شتاب یکی از محصول های این تکنولوژی نوین است. سوئیچ ذکرشده نوعی از سوئیچهای الکتریکی است که در شتاب تعریف شدهای عمل کرده و اتصال الکتریکی را برقرار میکند. این نوع از سوئیچها کاربردهای وسیعی در ایمنی خودرو جهت باز کردن کیسه هوا و قطع بنزین در تصادفات و در دستگاههای پرتابل نظیر تلفن همراه دارند. از طرف دیگر قطعاتی که با استفاده از تکنولوژی ممز ساخته شدهاند دارای ویژگیهای خاص نظیر کوچکی در اندازه، توان مصرفی کم، حساسیت بالا و نسبتاً ارزان در مقایسه با انواع مشابه دیگر می باشند. به همین علت در سالهای اخیر توجه به ساخت سوئیچهای عمل کننده با شتاب با تكنولوژى ممز بيشتر شده است. اولين سوئيچ عمل كننده با شتاب و با استفاده از تکنولوژی ممز در سال ۱۹۷۲ توسط ولف و همکاران [۱] ساخته شد. این سوئیچ شامل مجموعهای از بیمهای یکسر گیردار با طول های متفاوت است. به طوری که هر بیم با یک شتاب معین عمل كليد زني را انجام ميدهد. طرز عمل سوئيچ به اين صورت است که با اعمال شتاب معین و با در نظر گرفتن جرم بیم و فاصله نوک بیم از سطح ویفر، نوک بیم به پد روی سطح ویفر برخورد کرده و اتصال موردنظر برقرار میشود. کارهای انجام گرفته بعدی را میتوان در دستهبندیهای مختلف قرارداد. بر اساس این دستهبندیها حرکت جرم متحرک در تعدادی از سوئیچهای در راستای عمود بر سطح ویفر [۷-۱] و در تعدادی دیگر بهصورت افقی و در راستای سطح ویفر [۱۴–۸] است. مطالعات متنوع ديگر انجام گرفته بر اساس مكانيسم، شامل سوئيچ قفل شونده [۱۱، ۱۳] و سوئیچ عمل کننده با مایع متحرک [۱۴] است. علی رغم کارهای مهم انجام گرفته، تحقیقاتی که در زمینه سوئیچهای عمل كننده با شتاب قابل تنظيم صورت گرفته بسيار محدود است. ازجمله آن تحقيقات ميتوان به اولين كار انجام گرفته توسط ولف و همکاران [1] اشاره کرد. در کار دیگر انجامشده توسط کیم و همکاران [۹] کلید زنی در دو جهت و تنظیم بهصورت پیوسته است. در نمونه دیگر ارائهشده توسط کمار و همکاران [۱۰] تنظیم کلید زنی بهصورت دیجیتالی است و با استفاده از دو بیت، شتابهای بسیار کم بین صفر و یک جی اندازه گیری شده است.

در مقاله پیشنهادی ساختار جدیدی برای تنظیم پیوسته شتاب ارائه شده است. این ساختار علاوه بر جدید بودن دارای تفاوتهای دیگر به شرح زیر است. در این ساختار برای اولین بار کلید زنی بهصورت تنظیم پیوسته و در راستای عمود بر سطح ویفر انجام گرفته است. به همین دلیل امکان استفاده از دو تحریک در یک ساختار به وجود آمده است. از طرف دیگر با توجه به استفاده از دو نوع تحریک، اولاً امکان تنظیم در یک بازه بزرگتر فراهم گردیده است. ثانیاً مزایای دو تحریک تواما مورد استفاده قرار گرفته است. بطوریکه تحریک الکترواستاتیک شانهای محل نقطه پایین کش را به عقب انداخته است و تحریک پیزو امکان سنجش

شتابهای کوچکتر از یک جی را میسر کرده است. روابط حاکم بر جابجایی جرم به ازای ممان خمشی ناشی از تحریک پیزوالکتریک برای ساختار پیشنهادی ارائه شده است.

در این کار تحقیقی که در ادامه آمده است ابتدا ساختار و عملکرد سوئیچ پیشنهادی توضیح داده شده است. سپس سوئیچ بر اساس مشخصات موردنظر در دو قسمت الکترواستاتیک و پیزوالکتریک طراحی گردیده است. در ادامه ساختار با استفاده از نرمافزار اینتلیسویت شبیهسازی شده و نتایج شبیهسازی با نتایج حاصل از محاسبه جهت صحت سنجی مورد مقایسه قرار گرفته است. درنهایت نتایج حاصله باکارهای دیگران مورد مقایسه قرار گرفته است.

۲- ساختار و عملکرد سوئیچ

شکل ۱ ساختار کلی سوئیچ عمل کننده با شتاب پیشنهادی را نشان می دهد. ساختار پیشنهادی شامل جرم متحرک، مجموعه فنرهای بیرونی و داخلی، صفحات شانهای متحرک وصل شده به یک چارچوب، شانههای ثابت، پدهای اتصال سوئیچ، پدهای بایاس و متوقف کنندهها است.

الف – نمای سەبعدی

محل استقرار استاپر زير چارچوب

الف – نماي دوبعدي (ديد عمودي)

شکل ۱: شماتیک سوئیچ عملکننده با شتاب پیشنهادی

صفحات شانهای متحرک، مابین فنرهای بیرونی و داخلی و متصل به آنها قرارگرفتهاند. این صفحات شانهای از طریق فنرهای داخلی به جرم متحرک متصل میباشند. عملکرد ساختار پیشنهادی به این صورت است که با اعمال شتاب به جرم متحرک که از جنس فلز آلومینیوم است. جرم مذکور به پایین کشیده شده و با اتصال به پدهای سوئیچ که روی سطح ويفر قرار گرفتهاند باعث وصل الكتريكي بين پدهاى اتصال شود. هدف، ارائه ساختاری است که بتواند عمل سوئیچینگ را به ازای شتابهای مختلف انجام دهد. این کار با تغییر موقعیت اولیه جرم متحرک نسبت به پدهای اتصال امکانپذیر است. در این صورت هرگاه موقعیت تغییریافته جرم، نسبت به پدها نزدیک باشد در شتابهای کم، عمل سوئیچینگ صورت می گیرد و اگر این موقعیت تغییریافته دور از پدها باشد با شتابهای بزرگ عمل سوئیچینگ امکان پذیر است. جهت تنظیم موقعیت از دو تحریک الکترواستاتیک و پیزوالکتریک استفاده می شود. بطوریکه جهت ایجاد تغییردرموقعیت اولیه تا نصف فاصله از پدها، فقط از تحریک الکترواستاتیک و جهت قرار گرفتن جرم متحرک در نصف دیگر فاصله بهطور همزمان از تحریک الکترواستاتیک و پیزوالکتریک استفاده می شود. با اعمال ولتاژ به صفحات شانه ای متحرک و ثابت، نيروى الكترواستاتيك ايجادشده بين صفحات، مجموعه جرم متحرك و فنرهای داخلی و همچنین فنرهای بیرونی را از موقعیت اولیه به سمت پایین میکشد. لازم به توضیح است که در این مرحله تنها فنرهای بیرونی خم می شوند و مجموعه صفحات شانه ای متحرک، فنرهای داخلی و جرم متحرک در یک سطح به سمت پایین حرکت میکنند. اعمال ولتاژ بیشتر و به تبع آن حرکت بیشتر به سمت پایین تا جایی قابل قبول است که این حرکت خطی باشد. از یک مکان به بعد، اعمال ولتاژ بیشتر، باعث جهش ناگهانی شانههای متحرک به سمت پایین شده و مجموعه جرم متحرک و فنرهای داخلی و بیرونی را نیز با خود به سمت پایین خواهد برد. این ناحیه، غیرقابل کنترل و غیرقابل استفاده است. جهت جلوگیری از وارد شدن شانههای متحرک به ناحیه مذکور از متوقف کننده استفاده شده است. موقعیت متوقف کننده که در پیرامون پدها و چسبیده به ویفر قرار دارد به گونهای است که از ادامه حرکت شانههای متحرک و فنرهای بیرونی به سمت پایین جلوگیری میکند. حال اگر منظور، سنجش شتابهای کم باشد جرم متحرک بایستی در نیمه پایینی و نزدیک به پدها قرار بگیرد. در این حالت ابتدا ماکزیمم ولتاژ تحريك الكترواستاتيك به صفحات شانهها اعمال مي شود. اين ولتاژ جرم متحرك را تا نيمه، پايين مى آورد و نهايتاً حركت جرم توسط متوقف كنندهها متوقف مى شود. در ادامه با حفظ ولتاژ تحريك الكترواستاتيك، ولتاژ دوم به صفحات لایه پیزوالکتریک اعمال می شود. نیروی حاصل از تحریک پیزوالکتریک که روی فنرهای داخلی قرار گرفتهاند جرم متحرک را در نیمه پایینی جابجا کرده و در مکان موردنظر قرار میدهد.

۳- طراحی سوئیچ

اولین گام در طراحی سوئیچ، تعیین مقادیر جرم و فنر، متناسب با حداکثر و حداقل شتاب اعمالی جهت سوئیچینگ است. گام بعدی، تعیین اندازه ولتاژهای اعمالی به تحریکهای پیزوالکتریک و الکترواستاتیک، جهت تنظیم موقعیت جرم، متناسب با شتابهای اعمالی

در محدوده تعیین شده است. رابطه (۱) بیانگر ارتباط بین جرم، فنر و جابجایی به ازای شتاب اعمالی است[۱۵]. (۱) F=ma=kx

بر اساس این معادله، نیروی اعمالی به جرم m، موجب شتاب a در جرم می شود و نیروی مقابله کننده ناشی از فنر k، سیستم را بعد از طی مسافت x به حالت تعادل درمیآورد. بر اساس رابطه مذکور، به ازای جرم و فنر مشخص، میزان جابجایی جرم، متناسب با شتاب اعمالی است. از طرف دیگر اندازه ضریب فنریت فنرها، تأثیر مستقیم در اندازه ولتاژ اعمالی به سيستم، جهت تعيين موقعيت اوليه جرم دارد؛ بنابراين جهت پايين آوردن ولتاژ اعمالی، حتی الامکان بایستی مقدار ضریب فنریت را پایین در نظر گرفت. از طرف دیگر کم بودن مقدار ضریب فنریت نبایستی باعث افزایش تنش بیشازحد مجاز روی فنرها گردد بهطوری این تنش از تنش تسلیم ماده مورداستفاده در جرم و فنر بیشتر گردد. لذا با توجه به موارد ذکرشده و همچنین پسخوردهای حاصل از محاسبات اولیه، مقدار ضریب فنریت معادل برابر ۲/۴ نیوتن بر متر در نظر گرفته می شود. از طرف دیگر کل جابجایی جرم با در نظر گرفتن حداکثر شتاب اعمالی و تحریکهای اعمال شده تعیین می شود. در این ساختار برای هرکدام از جابجاییهای انجامشده ناشی از تحریکهای الکترواستاتیک و پیزوالکتریک سه میکرومتر و در کل شش میکرومتر در نظر گرفته شده است. حال با مشخص بودن حداكثر ميزان جابجايي، ضريب فنريت و حداکثر شتاب اعمالی ۹۰ جی، اندازه جرم موردنیاز از معادله یک قابل محاسبه بوده و مقدار ۱۵/۵ میکرو گرم به دست می آید. ساختار دارای دو مجموعه فنر با نامهای فنرهای بیرونی و فنرهای داخلی است که نسبت به همدیگر بهصورت سری قرار گرفتهاند.

مقدار ضریب فنریت معادل فنرهای داخلی و خارجی که بهصورت fixed-guided end قرار گرفتهاند در سه راستای x و y و z به ترتیب از روابط (۲)، (۳) و (۴) به دست می آید [۱۶].

$$K_{\chi} = \frac{4Ewh}{l} \tag{(1)}$$

$$K_y = \frac{4Ehw^3}{l^3} \tag{(7)}$$

$$K_z = \frac{4Ewh^3}{l^3} \tag{(f)}$$

در این روابط h ،w ،E و l به ترتیب مدول یانگ، پهنا، ضخامت و طول فنرها است.

همان طور که در جدول یک آورده شده است ٔ طراحی ساختار پیشنهادی به گونهای است که ضریب فنریت معادل فنرهای بیرونی و داخلی متصل به جرم متحرک معلق، در دو راستای x و y از سه راستای x و y و z بسیار زیاد است بطوریکه جابجایی ناشی از شتاب اعمالی برای محدوده وسیعی از شتابها در دو راستای مذکور ناچیز است. بنابراین اگر شتاب همزمان در سه راستا اعمال شود تأثیری در اندازه گیری شتاب در جهت z نخواهد داشت. در راستای z مقدار ضریب فنریت به گونه ایست که

نسبت به محدوده شتاب موردنظر، جابجایی متناسب با شتاب اعمالی صورت می گیرد. اگر در راستای موردنظر، دو شتاب در جهتهای مختلف اعمال شوند. شتاب منتجه برآیند دو شتاب اعمالی خواهد بود؛ و اگر یکی از آنها شتاب مزاحم و در جهت مخالف شتاب موردنظر باشد به نظر می رسد راهحلی برای حذف شتاب مزاحم وجود نداشته باشد. مقدار ضریب فنریت به دست آمده در بالا ضریب فنریت معادل از دیدگاه شتاب اعمالی و در راستای Z است. طراحی ساختار از دیدگاه شتاب به گونه ایست که فنریت معادل تقریباً برابر با اندازه فنرهای داخلی است. به عبارت دیگر اندازه فنرهای بیرونی خیلی بزرگ تر از اندازه فنرهای داخلی در نظر گرفته شده است. مقادیر موردنظر در طراحی در راستای Z برای فنرهای داخلی ست معادل تقریباً برابر با اندازه فنرهای داخلی است. به عبارت دیگر نو و چهاردهم نیوتن بر متر و برای فنرهای خارجی سی ودو نیوتن بر متر شده است. مقادیر موردنظر در طراحی در راستای Z برای فنرهای داخلی است. به عبارت دیگر فنرهای بیشتر از ده برابر بزرگتر از فنرهای داخلی است. این اختلاف در فنریت باعث می شود شتاب اعمالی تنها داخلی است. این اختلاف در فنریت باعث می شود شتاب اعمالی تنها

جدول ۱: مشخصات هندسی و مواد تشکیلدهنده در ساختار

پیشنهادی				
اندازه	مشخصات			
۶A GPa	مدول يانگ فنرها (آلومينيوم)			
۲۴ GPa	مدول یانگ (ZnO)			
۵ _{N/pC}	ضريب پيزوالكتريك (d31) لايه ZnO			
۲λ·-۴·-۴ μm	طول، پهنا و ضخامت فنر بیرونی			
$1V \cdot - V \cdot - 1/V \mu m$	طول، پهنا و ضخامت فنر داخلی			
λ۵-۲۰/۴ μm	طول، پهنا و ضخامت لايه پيزو			
۴۴۸۰۰ (K _{1x}) N/m	ضريب فنريت معادل بيروني			
TIVT (K_{1y}) N/m				
۳۲ (K _{1z}) N/m				
FIF. (K_{2x}) N/m	ضريب فنريت معادل داخلى			
$\Delta V \Delta (K_{2y}) \text{ N/m}$				
$V/F(K_{27})$ N/m				
Ψ-1 µm	تعداد و فاصله شانهها از همدیگر			
۶۰۰ -Υ-Ψ μm	طول، پهنا و ضخامت شانهها			
۶ µm	فاصله بین نوک شانههای متحرک			
	وانتهای شانههای ثابت قبل از اعمال			
	شتاب و ولتاژ			
۱μm	همپوشانی عمودی شانهها			
ιδ/Δμg	اندازه جرم متحرک			
$\delta \cdot \cdot - f \wedge \cdot - T / \Lambda \mu m$	طول، پهنا و ضخامت جرم متحرک			

۳–۱– طراحی سوئیچ در ناحیه تحریک الکترواستاتیک شانهای همان طور که در بخشهای قبلی ذکر گردید هدف از ارائه ساختار پیشنهادی، قابل تنظیم شدن سوئیچ عمل کننده با شتاب به ازای شتابهای مختلف در یک محدوده مشخص است. جهت عملی کردن این هدف، نیاز به تغییر موقعیت اولیه جرم به ازای شتاب موردنظر و قبل از اعمال شتاب است. به همین منظور از دو تحریک الکترواستاتیک و

ييزوالكتريك جهت تغيير موقعيت اوليه جرم استفاده شده است. وظيفه تحریک الکترواستاتیک، جابجایی جرم از حالت سکون و در فاصله شش میکرومتری از پدهای اتصال تا فاصله سه میکرومتری از آنها است. بطوریکه بتوان شتابهای در محدوده ۵۰ جی الی ۹۰ جی را با تغییر تحريك الكترواستاتيك اندازه گرفت. تحريك الكترواستاتيك بهصورت شانهای بوده و راستای حرکت شانهها در جهت عمود بر سطح ویفر است. پروسه ساخت ساختار پیشنهادی بر اساس ماشین کاری سطحی است. به علت محدودیتهای ماشین کاری سطحی امکان ایجاد شانههای با طول بیشتر در جهت عمود بر سطح ویفر میسر نمی باشند و لذا با اعمال ولتاژ، علاوه بر نيروى الكترواستاتيك ايجادشده بين صفحات شانههاي متحرك و ثابت، نیروی الکترواستاتیک دومی نیز بین دو صفحه موازی شامل نوک شانههای متحرک و صفحه موازی با آن در قسمت انتهایی شانههای ثابت به وجود میآید که با توجه به فاصله کم بین دو صفحه ذکرشده نیروی مذکور قابل توجه است و بایستی در محاسبات مدنظر قرار گیرد. رابطه (۵) نیروهای الکترواستاتیک موجود در تحریک شانهای و همچنین نيروى فنريت مقابله كننده با اين نيروهاي الكترواستاتيك را نشان مي دهد[١٧].

$$\frac{n\varepsilon_0 wv^2}{g} + \frac{n\varepsilon_0 wv^2}{(d-x)^2} = kx$$
 (Δ)

در این رابطه K ضریب فنریت معادل فنر بیرونی، x اندازه جابجایی جرم و شانهها در جهت عمودی، n تعداد شانهها، d فاصله اولیه بین نوک شانههای متحرک و انتهای شانههای ثابت، w پهنای شانهها، t ضخامت شانهها، g فاصله بین صفحات شانههای متحرک و ثابت و v ولتاژ اعمالی است. سمت راست تساوی، نیروی فنریت مقابله کننده با نیروی الكترواستاتيك اعمالي است. جمله اول در سمت چپ تساوى نيروى الكترواستاتيك حاصل از صفحات شانهاى ثابت و متحرك را نشان مى دهد. جمله دوم در سمت چپ تساوی، نیروی الکترواستاتیک حاصل از دو صفحه موازی شامل صفحه موجود در نوک شانههای متحرک و صفحه مقابل آن در قسمت انتهایی شانههای ثابت است. راستای این نیرو عمود بر سطح ويفر بوده و مقدار آن متناسب با فاصله بين صفحات ذكر شده است. بطوریکه اگر فاصله بین این صفحات از یک حد معین کمتر شود پدیده پایین کش اتفاق میافتد. ولتاژی را که در آن این پدیده اتفاق می افتد ولتاژ آستانه نامیده می شود. مکان نقطه پایین کش با انتخاب مناسب پارامترهای موجود در رابطه (۵) میتواند تغییر کند. موقعیت مکانی این نقطه در عملکرد ساختار تأثیرگذار است. بطوریکه این نقطه، محل جدایش بین دو تحریک موجود در ساختار است. در ساختار پیشنهادی، این نقطه در وسط بین سطح پایینی جرم و سطح بالایی پدها یعنی در فاصله سه میکرومتر از سطح پایینی جرم در نظر گرفته شده است. در عمل با توجه به اینکه در حول منطقهای که پایین کش روی میدهد تغييرات غيرخطى و ناپايدار است لذا محل نقطه پايين كش و نقطه جدایش بین دو تحریک، متفاوت انتخاب می شود. با انتخاب مناسب پارامترهای رابطه دو، نقطه پایین کش سه و نیم میکرومتر از سطح زیرین جرم انتخاب گردیده است. ناچيز گردد.

مقادیر متناظر پارامترهای رابطه دو و همچنین مشخصات هندسی و مواد ساختار پیشنهادی برای هر دو قسمت تحریک الکترواستاتیک و پیزوالکتریک در جدول یک آورده شده است.

بر اساس محاسبات، پایین کش به ازای ولتاژ ۵۴ ولت در نقطه ۳/۴ میکرومتر اتفاق میافتد. ولی جهت جلوگیری از وارد شدن شانههای متحرک به ناحیه غیرخطی و ناپایدار، در فاصله سه میکرومتر از جابجایی جرم، از یک متوقف کننده جهت توقف چارچوب متصل به شانههای متحرک، استفاده شده است. در این نقطه ولتاژ اعمالی به شانهها ۵۰ ولت است.

۲-۳- طراحی سوئیچ در ناحیه تحریک پیزوالکتریک

ماده پیزوالکتریک مورداستفاده در طرح پیشنهادی ZnO است. دلیل استفاده از این ماده، پروسه ساخت آسان آن است. ماده پیزو بهصورت لایهنازک روی فنرهای داخلی لایه نشانی شده است. لذا زمانی که هدف، سنجش شتابهای کمتر از ۵۰ جی است ابتدا با اعمال ولتاژ مناسب به شانههای تحریک الکترواستاتیک، فنرهای بیرونی خم میشود، جرم متحرک در اثر خمش فنرهای بیرونی پایین آمده و چارچوب در وضعیت وصل به متوقف کنندهها قرار می گیرد. سپس با حفظ ولتاژ تحریک الکترواستاتیک، با اعمال ولتاژ مناسب دیگر به لایه پیزوالکتریک، فنرهای داخلی خم شده و جرم متحرک را در موقعیت جدید متناسب با ولتاژ اعمالی دوم قرار می دهد. هدف به دست آوردن رابطه بین ولتاژ اعمالی به لایه پیزوالکتریک و اندازه جابجایی ناشی از اعمال ولتاژ است.

چهار فنر داخلی نگهدارنده جرم ازنظر شرایط کنارهای به صورت fixed-guided end می باشند. به عبارت دیگر از طرف جرم به صورت guided end و از طرف چارچوب fix می باشند. در ساختار پیشنهادی، نیروی اعمالی ناشی از لایه پیزو به صورت توزیع شده واژ سمت ثابت فنر تا نیمه فنر است. شکل ۲ مدل فنر داخلی به همراه نیروی اعمال شده و شرایط کرانه ای در حالت کلی را نشان می دهد.

شکل ۲: فنر داخلی به همراه نیروی اعمالشده و شرایط کرانهای رابطه (۶) چگونگی جابجایی فنر اشارهشده در شکل ۲ به ازای نیروی توزیعشده و متغیر را نشان میدهد [۱۸].

$$y = -\frac{w_a}{24EI}(l-a)^3(l+a) - \frac{w_a - w_l}{240EI}(l-a)^3(3l+2a)$$
(*F*)

در این رابطه a فاصله انتهای نیروی اعمالی از جرم، I طول فنر، wa اندازه نیروی اعمالی در نقطه a، wi اندازه نیروی اعمالی در طرف ثابت فنر، E مدول یانگ فنر و I گشتاور دوم سطح مقطع فنر است. ازآنجایی که در

$$w_a = w_l = w \tag{A}$$

جایگذاری روابط (۷) و (۸) در رابطه (۶) رابطه (۹) را میدهد.

$$y = -\frac{w}{24EI} \left(l - \frac{l}{2}\right)^3 \left(l + \frac{l}{2}\right)$$
(9)

معادله ممان خمشی مدل بررسی شده بهصورت زیر است [۱۸].

$$M = -\frac{w_a}{6l}(l-a)^2(2l+a) - \frac{w_l - w_a}{24l}(l-a)^2(3l+a) \qquad (1\cdot)$$

همچنین با جایگذاری (۷) و (۸) در رابطه (۱۰) داریم.

$$M = -\frac{w}{6l} \left(l - \frac{l}{2}\right)^2 \left(2l + \frac{l}{2}\right) \tag{11}$$

مقدار w از رابطه (۱۱) به صورت رابطه (۱۲) به دست می آید.

$$w = -\frac{6MI}{(l-\frac{l}{2})^2(2l+\frac{l}{2})}$$
(17)

با جایگذاری رابطه (۱۲) در رابطه (۹) جابجایی جرم به ازای ممان

خمشی ناشی از نیروی اعمالی در حالت کلی را به دست میدهد

$$y = \frac{6Ml(l - \frac{l}{2})^{3}(l + \frac{l}{2})}{24El(l - \frac{l}{2})^{2}(2l + \frac{l}{2})}$$
(17)

$$y = -\frac{6Ml^2}{48EI} \tag{14}$$

در رابطه اخیر EI ضریب سختی خمشی تیر است که از رابطه زیر به دست میآید [۱۹].

$$\overline{EI} = \frac{A_x D_x - B_x^2}{A_x} \tag{10}$$

A_x و B_x و D_x از روابط زیر به دست میآیند:

 $A_{\chi} = \iint_{A} E(Z) dA \tag{19}$

$$B_{\chi} = \iint_{A} E(Z) Z dA \tag{1Y}$$

$$D_{x} = \iint_{A} E(Z) Z^{2} dA \tag{1}$$

در این روابط A سطح مقطع عرضی بیم و E(z) مدول یانگ پیزوالکتریک است.

ممان خمشی پیزوالکتریک Mp از رابطه زیر به دست میآید [۱۹].

$$M_{n}(x) = \iint_{A} E(Z)(Z - Z_{0})\varepsilon_{n}(x, y, z)dydz$$
 (۱۹)

در رابطه اخیر
$$x = A_x / B_x$$
 نشان دهنده فاصله محور خنثی از
محور وسط تیر و $\mathcal{E}_p(x, y, z) = \mathcal{E}_p(x, y, z)$ استرین پیزوالکتریک خارجی است
که از رابطه زیر به دست میآید[۱۹]:
 $\mathcal{E}_p(x, y, z) = \frac{d_{31}D_3(x)}{c_0(x)}$ (۲۰)

E33

در رابطه (۲۰)، d₃₁ ضریب پیزوالکتریک،(D₃(x جابجایی لایه دی الکتریک در لایه پیزوالکتریک و ₂₃3 ضریب نفوذپذیری است که از رابطه زیر به دست میآید[۱۹]:

$$D_{3}(x) = \varepsilon_{33}(1 - K_{31}^{2})\frac{V}{h_{p}} + \frac{\varepsilon_{33}K_{31}^{2}}{d_{31}h_{p}}\int_{p}S_{1}(x, z)dz \qquad (\uparrow\uparrow)$$

در رابطه بالا V ولتاژ اعمالی، h_P ضخامت لایه پیزو، _{K31} ضریب تزویج پیزوالکتریک و S₁(x,z) استرین در جهت x است. سمبل p کرانههای انتگرالگیری در طول ضخامت لایه پیزوالکتریک است.

با استفاده از روابط بالا رابطه ممان خمشی لایه پیزوالکتریک بهصورت زیر است:

$$M_{p}(x) = bd_{31} \frac{V}{h_{p}} \int_{p} E_{p}(z - z_{0})dz$$
 (YY)

با جایگذاری رابطه (۲۲) در رابطه (۱۴) رابطه ولتاژ برحسب جابجایی به دست میآید

$$V_p = \frac{8d_0 \overline{EI}h_p}{l^2 b d_{31} \int_p E_p (z - z_0) dz}$$
(YY)

با اعمال پارامترهای موجود در جدول یک نمودار شکل ۳ حاصل می شود. شکل ۳ نمودار جابجایی جرم برحسب ولتاژ اعمالی حاصل از رابطه بیستوسه بدون اعمال شتاب و با استفاده از نرمافزار محاسباتی متلب را نشان میدهد.

متلب

همان طور که از نمودار ملاحظه می شود با اعمال ولتاژ، فاصله اولیه بین جرم و نقطه اتصال در سطح ویفر جهت سنجش شتاب های کم کاهش می یابد. بطوریکه حداکثر ولتاژ موردنیاز جهت سنجش شتاب های زیر یک جی برابر ۸۷ ولت است.

۳-۳- نتایج محاسباتی شتاب اعمالی

نتایج جابجایی برحسب شتاب با در نظر گرفتن موقعیت اولیه جرم، در دو نمودار کلی نمایش داده شده است. نمودار شکل ۴ برای حالتی است

که موقعیت اولیه جرم در محدوده تحریک الکترواستاتیک است؛ و نمودار شکل ۵ برای حالتی است که موقعیت اولیه جرم در محدوده تحریک پیزوالکتریک است.

شكل ۴ نمودار جابجایی برحسب شتاب به ازای مقادیر مختلف ولتاژ، حاصل از روابط یک و دو توسط نرمافزار متلب و بدون استفاده از متوقف کننده را نشان میدهد. همان طور که از شکل ملاحظه می شود برای حالتي كه ولتاژ تحريك الكترواستاتيك اعمال نشده است شتاب 93g لازم است تا جرم متحرک شش میکرومتر جابجا شده و با برخورد به پدها اتصال الکتریکی برقرار شود. بر اساس شکل ۴ و برای حالتهایی که ولتاژهای تحریک الکترواستاتیک ۲۰ و ۴۰ ولت اعمال شده است به ترتیب جابجاییهای اولیه ۰/۶ و ۱/۲ میکرومتر از حالت سکون جرم در شتاب صفر حاصل شده است به سبب این جابجایی های اولیه شتاب كمترى براى سوئيچ زنى موردنياز است. هرگاه نيروى الكترواستاتيك به همراه نیروی دوم (نیروی حاصل از شتاب اعمالی) به مجموعه جرم و فنر اعمال شود ولتاژ پول این به تأخیر میافتد و متناسب با ولتاژ و نیروی اعمالی، بعد از طی مسافت طولانی تر روی می دهد. اثر این پدیده در نمودارها مشخص است. بطوریکه نمودارهای شتاب را در نزدیکیهای محل اتصال غیرخطی می کند. ولی با توجه به اینکه در عمل و در فاصله سه میکرومتری از محل اتصال، از متوقف کننده استفاده شده است. لذا در فاصلههای بعد از سه میکرومتر با توجه به متوقف شدن شانههای متحرك، شتاب بهصورت خطى رفتار خواهد كرد.

شکل ۴: نمودار جابجایی برحسب شتاب به ازای مقادیر مختلف ولتاژ اعمالی به شانهها با استفاده از نرمافزار محاسباتی متلب

شکل ۵ نمودار جابجایی برحسب شتاب به ازای مقادیر مختلف ولتاژ اعمالی به صفحات پیزوالکتریک، حاصل از روابط یک و بیستوسه توسط نرمافزار متلب را نشان میدهد. همان طور که از نمودارها ملاحظه می شود جهت جابجایی جرم بهاندازه سه میکرومتر و سوئیچ زنی بدون اعمال بایاس، شتاب ۵۳ جی لازم است. این مقدار شتاب با در نظر گرفتن وضعیت سری فنرهای داخلی با خارجی و همچنین با در نظر گرفتن کاهش حدود دهدرصدی جرم ناشی از حذف جرم چارچوب در ناحیه پیزوالکتریک به دست میآید.

شکل ۵: نمودار جابجایی برحسب شتاب به ازای مقادیر مختلف ولتاژ اعمالی به صفحات پیزو با استفاده از نرمافزار محاسباتی متلب

۴- نتایج شبیهسازی تحریکها و شتاب اعمالی

جهت تأیید محاسبات انجام گرفته در بخشهای قبل، ساختار پیشنهادی با استفاده از نرمافزار اینتلیسویت شبیهسازی می گردد. شبیهسازیها در دو مرحله انجام می گیرد. مرحله اول، شبیهسازی تحریکهای الکترواستاتیک و پیزوالکتریک است. با توجه به این که از متوقف کننده جهت جداسازی دو تحریک کننده از هم استفاده شده است. لذا شبیهسازیهای انجام گرفته برای تحریکهای الکترواستاتیک و پیزوالکتریک به صورت مستقل از هم صورت می گیرد. مرحله دوم شبیهسازی شتاب اعمالی است.

۴-۱- شبیهسازی سوئیچ در ناحیه تحریک الکترواستاتیک شانهای

شکل ۶ شماتیک ساختار درحالیکه شانههای متحرک بعد از سه میکرومتر جابجایی توسط متوقف کننده متوقف شده را نشان میدهد. شکل ۷ نمودار جابجایی جرم برحسب ولتاژ اعمالی را در حالی نشان می دهد که از متوقف کننده استفاده شده است. متوقف کننده مانع از جابجایی شانهها به سمت پایین بهاندازه بیش از سه میکرومتر می شود.

شکل ۶: شماتیک ساختار در حالتی که شانههای متحرک بعد از سه میکرومتر جابجایی توسط متوقف کننده متوقف شده است (ساختار جهت وضوح بیشتر در جهت z بزرگنمایی شده است)

شکل ۷: نمودار جابجایی جرم برحسب ولتاژ اعمالی به شانهها حاصل از شبیهسازی (حالتی که از متوقف کننده استفاده شده است)

۲-۴- شبیهسازی سوئیچ در ناحیه تحریک پیزوالکتریک

شکل ۸ شماتیک ساختار در حالت تحریک پیزوالکتریک و جابجایی سه میکرومتر ناشی از اعمال حداکثر ولتاژ ۸۰ ولت به صفحات پیزوالکتریک با استفاده از شیبه ساز اینتلیسویت را نشان میدهد.

نرمافزار اینتلیسویت مورداستفاده در این کار تحقیقی قادر بهرسم نمودار در حوزه تحریک پیزوالکتریک نیست. به همین علت ولتاژهای گسسته از صفرتا هشتاد ولت به لایه پیزوالکتریک در نرمافزار اینتلیسویت اعمال و جابجاییهای متناظر یادداشت می گردد. با انتقال دادهها به نرمافزار متلب نمودار جابجایی برحسب ولتاژ اعمالی مطابق شکل ۹ حاصل می گردد. نتایج نشان دادهشده در شکل ۹ با نتایج حاصل از محاسبه که در شکل ۳ آورده شده است همخوانی دارد.

شکل ۸: شماتیک ساختار در حالت تحریک پیزوالکتریک و جابجایی سه میکرومتر (ساختار جهت وضوح بیشتر در جهت z بزرگنمایی شده است)

۴-۳- شبیهسازی شتاب اعمالی

شکل ۱۰ نمودار جابجایی برحسب شتاب به ازای مقادیر مختلف ولتاژ اعمالی به شانههای تحریک الکترواستاتیک حاصل از شبیهسازی را

شکل ۱۰: نمودار جابجایی برحسب شتاب به ازای مقادیر مختلف ولتاژ اعمالی به شانهها حاصل از شبیهسازی

ولتاژ اعمالی به صفحات پیزو حاصل از شبیهسازی

شکل ۱۱ نمودار جابجایی برحسب شتاب به ازای مقادیر مختلف ولتاژ اعمالی به صفحات لایه پیزوالکتریک تا ۸۰ ولت، با استفاده از شبیهساز اینتلیسویت را نشان میدهد. با مقایسه نمودار حالت بدون بایاس شکل ۱۱ حاصل از شبیهسازی با استفاده از نرمافزار Intellisuite با شکل ۵ که حاصل از محاسبه است اختلافی بین دو شکل ملاحظه نمی شود. چون مقادیر جرم و فنر برای این حالت دقیق میباشند. برای حالت با بایاس، جزئی خطا بین نتایج حاصل از شبیهسازی و محاسبات وجود دارد. در کل نتایج شبیهسازی با نتایج حاصل از محاسبات توسط نرمافزار متلب باهم، همخوانی دارد. درعین حال درستی روابط استخراج شده را نشان میدهد.

شکل ۱۲ استرس واردشده به فنرهای داخلی تحت جابجایی سه میکرومتر را نشان میدهد. از روی شکل حداکثر استرس حدود ۳۹ مگا پاسکال است. با توجه به اینکه yield strength آلومینیوم ۲۸۰ مگا پاسکال است. لذا استرس واردشده به ساختار در محدوده مجاز است. نشان میدهد. شتاب حاصل از شبیه سازی برای بدون بایاس جهت کلید زنی ۹۰ جی است. بهعبارتدیگر برای آنکه جرم بتواند مسافت شش میکرومتری را طی کرده و پدهای روی ویفر را به هم وصل کند باید شتاب ۹۰ جی به جرم اعمال شود. با مقایسه حالت بدون بایاس شکل ۱۰ با شکل ۴ ملاحظه می شود که اختلاف 3g بین نتیجه حاصل از شبیهسازی و محاسبات وجود دارد. علت دو چیز است. اول اینکه اندازه جرم در طی مسیر شش میکرومتری و بعد از طی سه میکرومتر به علت ممانعت از حرکت شانهها توسط متوقف کننده حدود ده در صد کاهش می یابد. این موضوع در شبیه سازی، منجر به افزایش میزان شتاب جهت کلید زنی می شود. از طرف دیگر فنریت معادل ناشی از شتاب، از سری بودن k1 با k2 حاصل می شود. در صورتی که در محاسبات برای کل مسیر k₂ در نظر گرفته شده است. خطای حاصل از تفاوت ذکرشده به گونه ایست که منجر به کاهش میزان شتاب جهت کلید زنی نسبت به حالت محاسباتی می شود. نهایتاً با توجه به دو مورد ذکرشده در ساختار پیشنهادی نتیجه حاصل از شیبه سازی بهاندازه ۳ جی کمتر از نتیجه حاصل از روابط خواهد بود. تفاوت دیگر شکل ۱۰ با شکل ۴ مربوط به حالتی است که ولتاژ تحریک الکترواستاتیک اعمال شده است. در رسم نمودار شکل ۴ از رابطه دو استفاده شده است. در این رابطه چه برای حالت تحریک شانهای و چه برای حالت صفحات موازی از اثرات لبه میدان (fringing field) صرفنظر شده است. این اثر در شبیهسازی باعث تقویت میدان الکتریکی و جابجایی نسبتاً بیشتر نسبت به نمودار شکل ۴ که ناشی از محاسبات است خود را نشان میدهد. در کل، نتایج شبیهسازی با نتایج حاصل از محاسبات توسط نرمافزار متلب تا حدود زیادی منطبق بر هم هستند. لازم به توضيح است كه نمودار حاصل از شبيهسازي به علت فقدان قابليت رسم نمودار جابجايي برحسب شتاب توسط نرمافزار شبیهساز اینتلیسویت به طریق نقطهیابی و با استفاده از نرمافزار متلب رسم شده است.

شکل ۹: نمودار جابجایی جرم برحسب ولتاژ اعمالی حاصل از رابطه بیستوسه بدون اعمال شتاب حاصل از شبیهسازی

شکل ۱۲: استرس واردشده به ساختار در حالت تحریک پیزوالکتریک و جابجایی سه میکرومتر

۵- تحلیل دینامیکی

تاکنون بررسیهای انجام گرفته بر اساس تحلیل استاتیکی ساختار بوده است. نظر به اینکه شتاب در یک بازه زمانی اعمال میشود. بطوریکه ابتدا از صفر شده و بعد از گذشت زمان هرچند بسیار کم به مقدار موردنظر رسیده و سپس باگذشت زمان از بین می رود. از طرف دیگر جرم موجود در ساختار، قبل از برخورد با الکترود پایینی یک وضعیت گذرا را طی می کند. لذا لازم است که اثر پاسخ گذرای سیستم به شتاب اعمالی بر عملکرد سوئیچ موردبررسی قرار گیرد. شتاب اعمالی را می توان به صورت یک نیم موج سینوسی مدل کرد.

رفتار دینامیکی ساختار با رابطه (۲۴) بیان میشود [۲۰].

$$m\frac{d^2z}{dt^2} + c\frac{dz}{dt} + kz = f_{ext}$$

در این رابطه m جرم قسمت متحرک ساختار، c ضریب خفگی، k ضریب فنریت معادل در جهت z و f_{ext} نیروی حاصل از شتاب اعمالی $(t - u) = u(t - \tau)$ در زمان au و در جهت z است که بهصورت رابطه (۲۵) بیان می شود.

$$\frac{d^2z}{dt^2} + 2\alpha \frac{dz}{dt} + \omega_n^2 z = a(t)[u(t) - u(t-\tau)]$$
(79)

در این رابطه α ضریب میرایی و ωn فرکانس رزنانس طبیعی سیستم می باشند که به ترتیب بهصورت زیر تعریف میشوند.

$$\alpha = \xi w_n \tag{(YY)}$$

$$\omega_n = \sqrt{\frac{k}{m}} \tag{(1)}$$

اندازه ٤ که نسبت میرایی سیستم نامیده می شود یکی از عوامل مهم تعیین کننده در رفتار پاسخ گذرا است بطوریکه هرگاه اندازه نسبت میرایی بین صفر و یک باشد پاسخ گذرا نوسانی میرا و اگر بزرگتر از یک باشد پاسخ فوق میرا خواهد بود. در کل، جابجایی جرم، ناشی از اندازه شتاب اعمالی و وضعیت پاسخ حالت گذرای سیستم است در حالتی که پاسخ حالت گذرا، نوسانی میرا باشد در اندازه جابجایی ناشی از شتاب اعمالی اثر گذاشته و مقدار جابجایی بیشتر از مقداری خواهد بود که در حالت استاتیک موردبررسی قرار گرفته است میزان تفاوت بین نتایج حالت استاتیک و دینامیک بهاندازه فرکانس رزنانس طبیعی سیستم و مدتزمان شتاب اعمالی (عرض نصف پریود شتاب) بستگی دارد. بطوریکه هرگاه زمان تناوب فرکانس رزنانس طبیعی سیستم بهاندازه کافی کوچکتر از مدتزمان شتاب اعمالی باشد اثر پاسخ حالت گذرا در اندازه جابجایی جرم ناچیز خواهد بود. اگر پاسخ گذرای سیستم فوق میرا باشد تأثیری ناچیز در نتایج تحلیل استاتیک خواهد گذاشت.

حال جهت بررسی اثر پاسخ گذرای سیستم در نتایجی که قبلاً بهدستآمده است اندازه کخ برای ساختار پیشنهادی بر اساس رابطه (۲۹) محاسبه می شود[۲۰].

$$\xi = \frac{c}{2\sqrt{km}}$$
(۲۹)
.[۲۱] بقدار ضریب خفگی c نیز از رابطه (۳۰) قابل محاسبه است.
$$c \simeq \frac{\mu lb^3}{\frac{3}{80}}$$
(۳۰)

در رابطه (۳۰) مقدار I و b به ترتیب طول و عرض جرم و g_0 فاصله جرم از الکترود پایینی است. μ در رابطه اخیر ضریب چسبندگی سیال زیر جرم متحرک است و با توجه به اینکه سیال موردنظر هوا و یا نیتروژن در نظر گرفته شده است مقدار آن برابر 5 – 108 * 18.5 μ است. با توجه به مقادیر موجود در جدول یک و روابط (۲۸) الی (۳۰) اندازه فرکانس رزنانس و مقدار ξ به ترتیب برابر GHz ای ۱۹ به دست می آید. شکل ۱۳ شبیه سازی انجام گرفته توسط نرمافزار اینتلیسویت جهت محت سنجی فرکانس رزنانس است که مطابق با مقدار مورد محاسبه است.

نظر به اینکه مقدار ۶ بهدست آمده بزرگتر از یک است. بنابراین پاسخ گذرای سیستم نوسانی میرا نیست. این پاسخ بهصورت فوق میرا است. درنتیجه پاسخ حالت گذرا به ازای یک شتاب مشخص، تأثیری در اندازه جابجایی نخواهد داشت.

۶- رزولوشن و دقت

رزولوشن در یک حس گر به معنی کوچک ترین تغییری است که یک حس گر می تواند شناسایی کرده و اندازه گیری کند. اندازه رزولوشن بهدقت اندازهگیری بستگی دارد. تعیین کمترین شتاب ممکن اعمالی به ساختار پیشنهادی جهت کلید زنی، به معنی تعیین رزولوشن ساختار می باشد. بدین مذکور، بایستی جرم متحرک در کمترین فاصله ممکن از پدهای اتصال تنظیم گردد. تنظیم کمترین فاصله با اعمال دو ولتاژ عملی می شود. ابتدا با اعمال ولتاژ الکترواستاتیک حداکثر، چهارچوب و جرم متصل به آن به پایین حرکت کرده سیس توسط متوقف کنندهها متوقف شده و در فاصله سه میکرومتری از پدهای اتصال قرار می گیرد. سپس با حفظ ولتاژ الكترواستاتيك ولتاژ ديگرى به صفحات پيزو اعمال مى شود. مقدار ولتاژ دوم به گونه ایست که جرم را در مکان موردنظر و در کمترین فاصله از پدهای اتصال قرار میدهد. جهت تعیین کمترین فاصله موردنظر، بایستی اطلاعات دقیقی از دامنه ناهمواری های موجود در سطح بالایی پدهای اتصال و سطح زیرین جرم متحرک در دست باشد. کار تحقیقی ارائهشده در مرجع [۲۲] به مطالعه ناهمواریهای ایجادشده بر روى سطح آلومينيوم توسط دستگاه كندو پاش (sputter) پرداخته است. بر اساس بررسی انجام گرفته و با کنترل پارامترهای لایه نشانی دستگاه کندو پاش، دامنه ناهمواریهای سطح آلومینیوم را به حداقل مقدار ممکن یعنی سه نانومتر رساندهاند. ناهمواریهای مذکور جزئی از ضخامت لایه نشانده شده بهحساب میآیند. عدم توانایی در تشخیص دقیق اندازه دامنه ناهمواری، ضریب سختی فنرها و اندازه جرم، تعیین کننده دقت است. با توجه به اینکه جرم متحرک از طریق آبکاری لايه نشانى شده است دانستن مقدار دقيق دانسيته حجمى درافزايش دقت مؤثر است. بر اساس مرجع [۲۳] مقدار دقیقی برای دانسیته حجمی آلومينيوم بهدست آمده است. با توجه به كوچك بودن ابعاد فنرها، اثر تغییر در ابعاد در اندازه ضریب فنریت قابل اغماض نیست. باوجوداین، طی یک آزمایش می توان مقدار دقیق ضریب فنریت بعد از ساخت را به دست آورد. اندازه تنظیم و تشخیص ناهمواری موجود در سطوح آلومینیوم اثر مستقیم در اندازه رزولوشن ساختار دارد. حال اگر خطای ناشی از تنظیم و تشخیص برای حداقل دامنه ناهمواری را یک نانومتر فرض کنیم و حداقل دقت ده درصد برای کمترین شتاب مدنظر باشد. در آن صورت حداقل فاصله ممکن بین سطح بالایی پدهای پایین و سطح پایینی جرم متحرک با در نظر گرفتن اینکه ناهمواری ها جزئی از ضخامت لایه نشانده شده می باشند باید ده نانومتر گردد. حداقل شتاب متناظر جهت کلید زنی با در نظر گرفتن فاصله مذکور و مشخص شدن مقادیر دقیق ضریب فنریت و دانسیته حجمی، برابر یکصد و پنجاه میلی جی است.

۷– مقایسه

جدول ۲ معدود کارهای انجامشده در رابطه با سوئیچهای عمل کننده با شتاب را نشان می دهد. در همه سوئیچها ولتاژ تحریک، از نوع الکترواستاتیک است. در کار ارائهشده توسط سانگ گو [۲] از سه سوئیچ با جرم و فنرهای متفاوت جهت کلید زنی با سه شتاب متفاوت استفاده شده است. در سه کار بعدی [۸ و ۹ و ۱۰]، شتابهای متفاوت با تنظیم فاصله بین دونقطه اتصال، میسر گردیده است. در کار انجامشده توسط کومر [۱۰] تنظیم فاصله به صورت دیجیتالی انجامگرفته است. بطوریکه عمل کلید زنی تنها برای چهار شتاب امکان پذیر گردیده است. در دو کار بعدی انجامگرفته توسط کیم و همکاران [۸ و ۹] تنظیم فاصله به صورت پیوسته است. مزیت کار پیشنهادی، وسیع بودن دامنه تنظیم شتاب نسبت به کارهای دیگر است.

جدول ۲: مقایسه کارهای انجامگرفته در رابطه با سوئیچهای شتاب تنظ

تنظيم سده								
نتايج	ولتاژ	محدوده	جهت	نوع	نوع	پژوهشگر		
	بيشينه	شتاب	حركت	تحريک	تنظيم			
	(ولت)	(g)						
ساخت	77	14	عمودى	الكترو	گسسته	سانگ گو		
	۵۶	۳۵		استاتیک	(سە	[٢]		
	۷۶/۵	۴۷			سوئيچ)			
ساخت	۴۷	•	افقى	الكترو	ديجيتال	كومر		
		۰/۳۸		استاتیک		[1+]		
		۰/۶۷						
		١						
ساخت	٣٠	11-20	افقى	الكترو	پيوسته	کیم		
				استاتیک		[٨]		
ساخت	۳۰	۲-۳۰	افقی (دو	الكترو	پيوسته	کیم		
			جهته)	استاتیک		[٩]		
طراحي و	۵۰	۰ _٩٠	عمودى	الكترو	پيوسته	این کار		
شبيه	و			استاتیک		تحقيقى		
سازى	٨٠			و پيزو				
				الكتريك				

۸- پروسه ساخت

مراحل ساخت طرح پیشنهادی در شکل ۱۴ آورده شده است. قبل از توضیح مراحل ساخت، ابتدا تصویر کلی از مواد بکار رفته در پروسهها، روشها و دستگاههای موردنیاز و مشکلات نمایش سهبعدی بعضی مراحل، توضیح داده می شود.

چهار ماده اصلی استفاده شده در پروسه ساخت عبارتاند از: ۱- ماده پیزوالکتریک ZnO بهعنوان یکی از تحریکهای موردنظر ۲- پلیماید (-PI یومینیوم، بهعنوان عنصر (2562 polyimide) بهعنوان لایه قربانی ۳- آلومینیوم، بهعنوان عنصر اصلی تشکیل دهنده ساختار ۴- ماده ظهور فتورزیست، مورداستفاده در پروسه لیتوگرافی.

لایه نشانی پیزوالکتریک باکیفیت خوب (درجه خلوص بالا، مقاومت بالا...) از نکات مهم پروسه ساخت پیشنهادی است. دو نوع متفاوت پیزوالکتریک ها وجود دارند که یک نوع از آنها مانند PZT ولتاژ کار پایین ولی پروسه ساخت پیچیدهای دارند و نوع دوم مانند ZnO دارای ولتاژ کار بالا ولی با امکان لایه نشانی راحت نسبت به PZT می باشند. در ساختار پیشنهادی پیزوالکتریک ZnO به علت راحتی ساخت در مقایسه با PZT انتخاب گردید. لایه نشانی ZnO را می توان با استفاده از دستگاه کندو پاش و target مربوطه طی یک مرحله انجام داد [۲۴].

دلیل استفاده از پلیماید (PI-2562 polyimide) به عنوان لایه قربانی آن است که پلیماید مذکور این قابلیت را دارد که در پروسههای متوالی، لایه پلیماید بر روی لایه پلیماید قبلی افزوده شود بدون آنکه اضافه کردن لایه جدید که همراه با دما است لطمهای به کیفیت لایههای قبلی پلیماید بزند. از پلیماید مذکور در کارهای تحقیقاتی مختلف به عنوان لایه قربانی که به صورت متوالی بر روی هم انباشته می شوند استفاده شده است [۲۵].

درنهایت و در توضیح مراحل ساخت، هر مرحله از دو شکل که یکی سهبعدی و دیگری دوبعدی و نگاه از بالا است استفاده شده است. بهطوریکه این دو شکل مکمل یکدیگر در درک پروسهها هستند. علت دیگر استفاده همزمان از دو شکل به سبب آن است که نمایش اتصالات الکتریکی در شکل سهبعدی بسیار سخت است. لذا جزئیات اتصالات در شکل دوبعدی در شکلهای ۱۴– م و ۱۴–ن آورده شده است.

ابتدا ايجاد سطح ياييني شانههاي ثابت، متوقف كنندهها، باياس لاين، پدهای اتصال و انکورها با لایه نشانی آلومینیوم به ضخامت 0.1μm به روش lift off مطابق شكل ۱۴-الف بر روى ويفر سيليكاني با مقاومت اهمی بالا و یا ویفر شیشهای ایجاد می شود. استفاده از ویفر سیلیکانی با مقاومت اهمی بالا و یا ویفر شیشه ای به علت آن است که اتصال الکتریکی بین پدها و بایاس لاین صورت نگیرد. یک روش دیگر نیز می تواند ایجاد یک لایه ایزولاسیون از جنس عایق بین ویفر و فلز نشانده شده در مراحل بعدی است. نظر به خاصیت قلیایی ماده ظهور فتورزیست، اگر محلول مذکور مدتزمانی طولانی تر از حد معمول در تماس با فلزاتی با دانسیته حجمي كم، نظير ألومينيوم باشد به أنها صدمه ميزند. با توجه به اينكه در مراحل مختلف از فلز آلومینیوم استفاده شده است لذا در لیتوگرافی لایه های بالاتر، لایه های پایین تر باید از محلول developer حفاظت شوند. با توجه به اینکه در هر بار لایه نشانی، قطعه از طرف سطح بالایی با آخرين لايه كاملاً پوشانده مي شود بنابراين امكان نفوذ محلول developer از طریق سطح بالایی به لایههای زیرین وجود ندارد. دیوارههای کناری قطعه، از نقاطی است که در معرض محلول مذکور است. لذا برای پوشاندن نقاط مذکور از پلیماید (PI-2562 polyimide) بهعنوان قالب بیرونی در پروسهها استفاده خواهد شد. لازم به توضیح است که جهت وضوح در نمایش پروسهها، پوشش کنارههای بیرونی در شکلها آورده نشده است. در این مرحله نیز لایه پلیماید جهت ایجاد قالب بیرونی بهاندازه 0.1µm نشانده، سپس لیتوگرافی و لایهبرداری می شود. در مرحله بعد و مطابق شکل ۱۴ - ب هدف ایجاد شانههای ثابت پاييني و ضخامت دادن به آنها، ضخامت دادن به متوقف كنندهها و انکورها با استفاده از روش آبکاری (electroplating) است. به همین منظور ابتدا پليمايد (PI-2562 polyimide) بهعنوان قالب و لايه قرباني

به ضخامت 6μm نشانده شده و لیتوگرافی می شود سپس الکتروپلیتینگ آلومينيوم به ضخامت 6μm انجام مي گيرد. توضيحا اينکه ارتفاع 6μm فاصله ایست که برای حداکثر جابجایی جرم در نظر گرفته شده است. در مرحله سوم هدف اضافه کردن شانههای متحرک بالایی و همزمان ادامه افزایش ارتفاع شانههای ثابت پایینی، انکورها و متوقف کنندهها است. لذا مطابق شكل ۱۴ - ج ابتدا لايه نشاني آلومينيوم به ضخامت 1μm توسط دستگاه sputter و یا evaporator صورت گرفته و به دنبال آن لیتوگرافی و لایهبرداری انجام می شود و سپس جهت افزایش ارتفاع قالب بیرونی و همچنین پر کردن فاصلههای خالی بین شانهها پلیماید (PI-2562) نشانده و برای یکسانسازی سطح بین پلیماید و آلومینیوم عمل پولیشینگ (cmp) روی پلیماید انجام می گیرد. توضیحا اینکه 1μm اندازه هم پوشانی بین شانههای متحرک و ثابت است. در مرحله چهارم بهمنظور افزایش ارتفاع شانههای متحرک، انکورها و متوقف کنندهها با استفاده از روش الكتروپليتينگ و به كمك پليمايد بهعنوان لايه قرباني و قالب، لايه نشاني آلومينيوم به داخل قالب به ضخامت 3μm مطابق شکل ۱۴ – د انجام می شود. مرحله پنجم نیز به افزایش ارتفاع شانههای متحرک و انکورها، منهای متوقف کنندهها با استفاده از روش الكتروپليتينگ و به كمك پليمايد بهعنوان لايه قرباني و قالب و لايه نشانی آلومینیوم داخل قالب مطابق شکل ۱۴- ه اختصاص داده شده است. ارتفاع لایه نشانی در این مرحله 3µm است. ضخامت آلومینیوم اين مرحله به همراه ضخامت آلومينيوم مرحله قبل كه جمعاً 6μm است ارتفاع شانههای متحرک غیر همپوشانی شده است. در مرحله ششم فنرهای داخلی، جرم متحرک و صفحه وصلکننده شانههای متحرک به همدیگر ایجاد می شود. در این مرحله مطابق شکل ۱۴- و ابتدا لایه نشانی آلومینیوم به ضخامت 1.1µm توسط دستگاه sputter و یا evaporator صورت گرفته و به دنبال آن لیتوگرافی و لایهبرداری انجام می شود و سپس جهت افزایش ارتفاع قالب بیرونی و همچنین پر کردن فاصلههای خالی بین شانهها پلیماید (PI-2562) نشانده و برای یکسانسازی سطح بین پلیماید و آلومینیوم عمل پولیشینگ (cmp) روی پليمايد انجام مي گيرد. فنرهاي فلزي داخلي ايجادشده بهعنوان الكترود پایینی تحریک پیزوالکتریک استفاده خواهند شد. با توجه به اتصال فلزی شانههای متحرک و فنرهای داخلی، چنانچه در پروسههای بعدی نشان داده خواهد شد از طریق انکور شماره ۳، ولتاژ صفر ولت به شانههای متحرك تحريك الكترواستاتيك و الكترود پاييني تحريك پيزوالكتريك اعمال خواهد گردید.

مرحله هفتم لایه نشانی پیزوالکتریک به ضخامت 0.4µm به روش اft off مطابق شکل ۱۴- ز است. مرحله هشتم لایه نشانی فلز به ضخامت 0.7um و لیتوگرافی و لایهبرداری جهت هم ضخامت کردن بیم حامل پیزو مطابق با مرحله هفتم و مرحلههای بعد است. این مرحله در شکل ۲۴-ک نشان داده شده است. در این مرحله جهت پوشش کنارههای بیرونی، پلیماید به ضخامت 0.7µm نشانده شده سپس لیتوگرافی و لایهبرداری میشود. مرحله نهم لایه نشانی عایق به ضخامت 0.1um

روش lift off جهت جلوگیری از افزایش ضخامت نیمه بدون پیزوی بیم و همچنین ایزوله کردن الکترود بالایی پیزو از شانههای متحرک و جلوگیری از تداخل ولتاژهای بایاس شانهها و پیزو مطابق شکل ۱۴ - ل است. مرحله ده لايه نشاني آلومينيوم به ضخامت 0.4um به روش lift off جهت ايجاد الكترود بالايي و بردن خط خنثى به وسط لايه پیزوالکتریک مطابق شکل ۱۴- م است. در این مرحله جداسازی ولتاژهای اعمالی به لایه پیزوالکتریک و شانههای متحرک صورت می گیرد. در این مرحله نیز جهت پوشش کنارههای بیرونی پلیماید به ضخامت 0.5μm که برابر با مجموع ضخامت لایههای نهم ودهم است نشانده شده سپس لیتوگرافی و لایهبرداری می شود. در مرحله آخر لایه نشانی فلز به ضخامت 4um جهت ایجاد فنرهای بیرونی انجام، لیتوگرافی و لایه برداری میشود. سپس جهت پوشش کنارههای بیرونی، فنرهای بیرونی و چارچوب از پلیماید به ضخامت 4um به عنوان قالب استفاده می شود. درنهایت لایه نشانی آلومینیوم به ضخامت 18um با استفاده از روش electroplating جهت افزایش ضخامت جرم متحرک و سپس برداشتن لایه پلیماید با استفاده از روش (ashing) مطابق شکل ۱۴- ن انجام می گیرد.

الف- لایه نشانی آلومینیوم به روش lift off جهت ایجاد سطح پایینی شانههای ثابت، متوقف کنندهها، بایاس لاین، پدهای اتصال و انکورها

ج- لایه نشانی آلومینیوم، لیتوگرافی و لایه برداری

د- ایجاد قالب به کمک پلیماید و سپس لایه نشانی آلومینیوم به داخل قالب به روش آبکاری جهت افزایش ارتفاع شانههای متحرک، انکورها و متوقف کنندهها

ه- ایجاد قالب به کمک پلیماید و سپس لایه نشانی آلومینیوم به داخل قالب به روش آبکاری جهت افزایش ارتفاع شانههای متحرک، انکورها منهای متوقف کنندهها

و- لایه نشانی آلومینیوم، لیتوگرافی و لایه برداری به منظور ایجاد فنرهای داخلی، جرم متحرک و صفحه وصل کننده شانههای متحرک به همدیگرو افزایش ارتفاع قالب بیرونی

ز- لایه نشانی پیزوالکتریک با روش lift off

ک- لایه نشانی آلومینیوم، لیتوگرافی و لایهبرداری جهت هم ضخامت کردن بیم حامل پیزو مطابق با مرحله هفتم و مرحلههای بعد

م- لایه نشانی آلومینیوم به روش lift off

ن- لایه نشانی آلومینیوم به روش آبکاری و سپس برداشتن لایه پلیماید به منظور رها سازی جرم متحرک

شکل ۱۴: مراحل ساخت طرح پیشنهادی

۹- نتيجه

در این مقاله برای اولین بار تواما از دو تحریک الکترواستاتیک و پیزوالکتریک جهت تنظیم سوئیچ عملکننده با شتاب استفاده گردید. استفاده از تحریک الکترواستاتیک شانهای به علت رخداد پدیده پایین کش در فاصلهای دورتر نسبت به ساختار با تحریک الکترواستاتیک موازی، سبب افزایش محدوده شتاب موردسنجش گردید. استفاده تواما از دو تحریک نیز علت دیگر افزایش محدوده تنظیم در محدوده شتاب صفر الی نود جی بود. از طرف دیگر استفاده از تحریک پیزوالکتریک امکان سنجش شتابهای بسیار کم زیر یک جی جهت سوئیچ زنی را فراهم کرد. حداکثر ولتاژهای اعمالی به تحریک الکترواستاتیک شانهای و پیزوالکتریک به ترتیب ۵۰ و ۸۰ ولت به دست آمد که با توجه به محدوده جابجایی نسبتاً بزرگ جرم، مقادیر قابل قبولی است. همچنین

- [12] S. Liu, Y. Hao, S. Wang and D. Li, "MEMS-based low-g inertial switch," Sensors & Transducers, 176(8), pp.78, 2014.
- [13] L.J.Currano, M. Yu and B. Balachandran, "Latching in a MEMS shock sensor: Modeling and experiments," Sensors and Actuators A: Physical, 159(1), pp.41-50, 2010.
- [14] K. Yoo and J. Kim, "A novel configurable MEMS inertial switch using microscale liquid-metal droplet," IEEE 22nd International Conference on Micro Electro Mechanical Systems pp. 793-796, 2009.
- [15] W. Chen, Y. Wang, B. Zhu, G. Ding, H. Wang and Z. Yang, "A laterally driven micromechanical inertial switch with a compliant cantilever beam as the stationary electrode for prolonging contact time," J. Micromech. Microeng., vol. 24, no. 6, 065020 (10pp), 2014.
- [16] G. K. Fedder, Simulation of microelectromechanical systems, Ph.D. Thesis, University of California at Berkeley, 1994.
- [17] V. P. Jaeklin, C. Linder, N. F. de Rooij and J. M. Moret, "Micromechanical comb actuators with low driving voltage," J. Micromech. Microeng., vol. 2, no. 4, pp. 250-255, 1992.
- [18] W. C. Young and R. G. Budynas, *Roark's formulas for stress and strain*, New York: McGraw-Hill, 2002.
- [19] G. Klaasse, R. Puers and H. A. C. Tilmans, "Piezoelectric versus electrostatic actuation for a capacitive RF-MEMS switch. Proc. SPIE, pp.631-634, 2002.
- [20] W. Weaver, S. P. Timoshenko, and D. H. Young, Vibration problems in engineering, 5th edition, John Wiley & Sons, New York, 1990.
- [21] M. Bao and H. Yang, "Squeeze film air damping in MEMS," Sensors and Actuators A: Physical, 136, pp.3-27, 2007.
- [22] M. Muralidhar, G. Vijaya, M. S. Krupashankara, B. K. Sridhara, and T. N. Shridhara, "Studies on nanostructure aluminum thin film coatings deposited using DC magnetron sputtering process," IOP Conf. Series: Materials Science and Engineering, pp. 1-9, 2016.
- [23] Alumiplate, *Physical and mechanical properties of high purity electroplated* https://www.alumiplate.com/coating/properties/.
- [24] J. Molarius, J. Kaitila, T. Pensala and M. Yelilammi, "Piezoelectric ZnO films by r.f. sputtering," Journal of Material Science: Materials in Electronics, 14, pp. 431-435, 2003.
- [25] D. H. Kim, M. W. Kim, J. W. Jeon, K. S. Lim and J. B. Yoon, " Modeling, design, fabrication and demonstration of a digital micromirror with interdigitated cantilevers," Journal of Microelectromechanical Systems, vol. 18, no. 6, pp. 1382-1395, 2009
- [77] علیرضا شمسی، سعید دل آرام فریمانی، احمد عفیفی «استفاده از روش لیتوگرافی نرم جهت ایجاد میکرو ساختارها روی بستر آبدوست شده پلیمر PMMA»، مجله مهندسی برق دانشگاه تبریز، شماره ۲، دوره ۴۶، صفحه ۱۳۳–۱۲۷، ۱۳۹۵.
- [۲۷] نیما طالبزاده، مزدک راد ملکشاهی، هادی ولادی، «ارائه روش نوین برای ساخت یک ریز مخلوط گر الکترواسمتیکی با الکترودهایی در دوسمت برای کاربری زیستفناوری»، مجله مهندسی برق دانشگاه تبریز، شماره ۱، دوره ۴۶، صفحه ۲۶۵-۲۵۵، ۱۳۹۵.

روابط حاکم بر جابجایی جرم به ازای ممان خمشی ناشی از تحریک پیزوالکتریک برای ساختار پیشنهادی استخراج گردید. جهت صحت سنجی، ساختار از دو طریق محاسباتی توسط نرمافزار متلب و شیبه سازی توسط اینتلیسویت موردبررسی قرار گرفت و نتایج تقریباً یکسانی را داد.

مراجع

- W. D. Frobenius, S. A. Zeitman, M. H. White, D. D. O'Sullivan, and R. G. Hamel, "Microminiature ganged threshold accelerometers compatible with integrated circuit technology," Electron Devices, IEEE Transactions on, vol. 19, pp. 37-40,1972.
- [2] J. Sang Go,Y. Ho Cho and K. Park, "Snapping microswitches with adjustable acceleration threshold," Sensors and Actuators A: 54, pp. 579-583, 1996.
- [3] X. Zhanwen, Z. Ping, N. Weirong, D. Liqun and C. Yun, "A novel MEMS omnidirectional inertial switch with flexible electrodes," Sensors and Actuators A: Physical, 212, pp.93-101, 2014.
- [4] J.Zhao, J. Jia and G.Chen, "A novel MEMS parallel-beam acceleration switch," In Mechatronic and Embedded Systems and Applications, Proceedings of the 2nd IEEE/ASME International Conference on Mechatronics and Embedded Systems and Applications, pp. 1-5, Beijing, China, 2006.
- [5] J.S. Go, Y.H. Cho, and B.M. Kwak, "Acceleration microswitches with adjustable snapping threshold," Proceedings of the International Solid-State Sensors and Actuators Conference -TRANSDUCERS '95, vol. 2, pp. 691-694, Stockholm, Sweden, 1995.
- [6] Z. Yang, G. Ding, H. Wang, H. Cai and X. Zhao, "Modeling, simulation and characterization of a micromachined acceleration switch with anti-stiction raised strips on the substrate," IEEE Transactions on Components, Packaging and Manufacturing Technology, 1(8), pp.1195-1204, 2011.
- [7] O.Sidek, M.M. Nawi and M.A. Miskam, "Analysis of low-g capacitive cantilever-mass micro-machined accelerometers," International Journal of Engineering & Technology IJET-IJENS, 10, p.141, 2010.
- [8] H. Kim, Y. Tang, Y. Kim and J. Kim, "MEMS acceleration switch capable of increasing threshold acceleration." Electronics Lletter, vol. 48, no. 25 pp. 1614-1616, 2012.
- [9] H. Kim, Y. H. Jang, Y. K. Kim and J. M. Kim, "MEMS acceleration switch with bi-directionally tunable threshold," Sensors and Actuators A: Physical, 208, pp.120-129, 2014.
- [10] V. Kumar, R. Jafari and S. pourkamali, "Ultra-low power digitally operated tunable MEMS accelerometer," IEEE Sensors Journal, vol. 16, pp. 8715 – 8721, 2016.
- [11] Z. Y.Guo, Z. C. Yang, L. T. Lin, Q. C.Zhao, H. T. Ding, X. S. Liu, and G. Z. Yan, "Design, fabrication and characterization of a latching acceleration switch with multi-contacts independent to the proof-mass," Sensors and Actuators A: physical, 166(2), pp.187-192, 2011.